

Birincil ve Nihai Enerji Yoğunluğu

Enerji Verimliliği Veri Analizi Serisi

Enerji yoğunluğu ülke veya bölge bazında bir birim GSYH üretebilmek için ne kadar enerji gerektiğini ölçen bir enerji verimliliği göstergesidir. Gerekli enerji miktarı, ülkede toplam arz edilen, dönüşüme uğramamış enerji cinsinden ise birincil enerji yoğunluğundan; sanayi, konut, ulaştırma gibi sektörlerin nihai olarak tükettiği enerji cinsinden ise nihai enerji yoğunluğundan söz edilir. Enerji yoğunluğundaki eğilim; ekonomi ve sanayideki yapısal değişiklikler, enerji tüketim yapısındaki değişimler, sektörlerin verimlilik gelişimi ve nihai kullanıcıların tercih ettiği cihaz ve ekipman gibi unsurlardan etkilenmektedir.

Buna göre, Türkiye'nin 2024 yılı birincil enerji yoğunluğu 0,125 tep/bin 2015\$, nihai enerji yoğunluğu ise 0,098 tep/bin 2015\$ olarak hesaplanmıştır. 2024 yılında bir önceki yıla göre birincil enerji yoğunluğunda %0,9; nihai enerji yoğunluğunda %2,4 oranında artış gerçekleşmiştir. 2000 yılına göre bir kıyaslama yapıldığında ise birincil enerji yoğunluğunda %34,6 nihai enerji yoğunluğunda %34,4 oranında iyileşme söz konusudur. Tablo 1'de yıllara göre birincil ve nihai enerji yoğunluğu verileri gösterilmektedir.

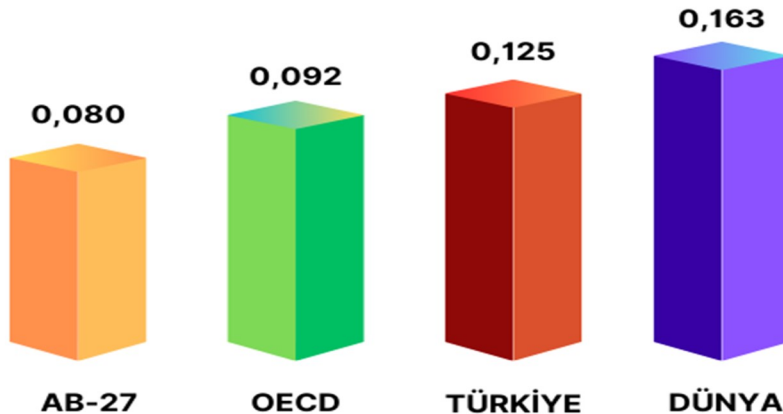
Tablo 1. Türkiye'nin Birincil ve Nihai Enerji Yoğunluğu

Göstergeler (tep/bin 2015\$)	2000	2005	2010	2015	2020	2021	2022	2023	2024
Birincil Enerji Yoğunluğu	0,192	0,168	0,171	0,149	0,143	0,139	0,130	0,124	0,125
Nihai Enerji Yoğunluğu	0,149	0,133	0,129	0,115	0,111	0,108	0,099	0,095	0,098

2024 yılında enerji yoğunluğunda gerçekleşen artışta; sanayi sektörünün toplam enerji tüketimi içerisindeki payının artması, artan soğutma talebi ve klima sahipliği ile bir önceki yıla göre ısıtma derece gün verisinde kayda değer bir değişim olmamasına karşın hane başına doğal gaz tüketimindeki yükseliş etkili olmuştur.

Küresel ölçekte bakıldığında da 2024 yılında enerji yoğunluğu iyileşme hızının önemli ölçüde yavaşladığı görülmektedir. 2023 yılında OECD ülkelerinin enerji yoğunluğundaki iyileşme oranı %4,4 iken 2024 yılında bu değer %1,2'ye gerilemiştir.

2024 Yılı Birincil Enerji Yoğunluğu (tep/bin 2015\$)

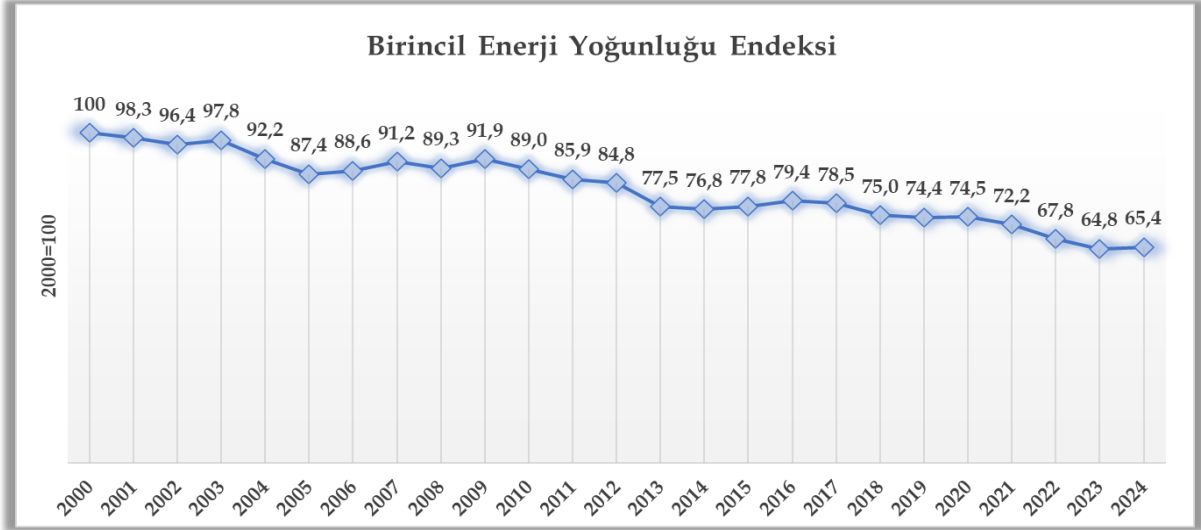

Şekil 1. Birincil Enerji Yoğunluğu Karşılaştırması (2024)

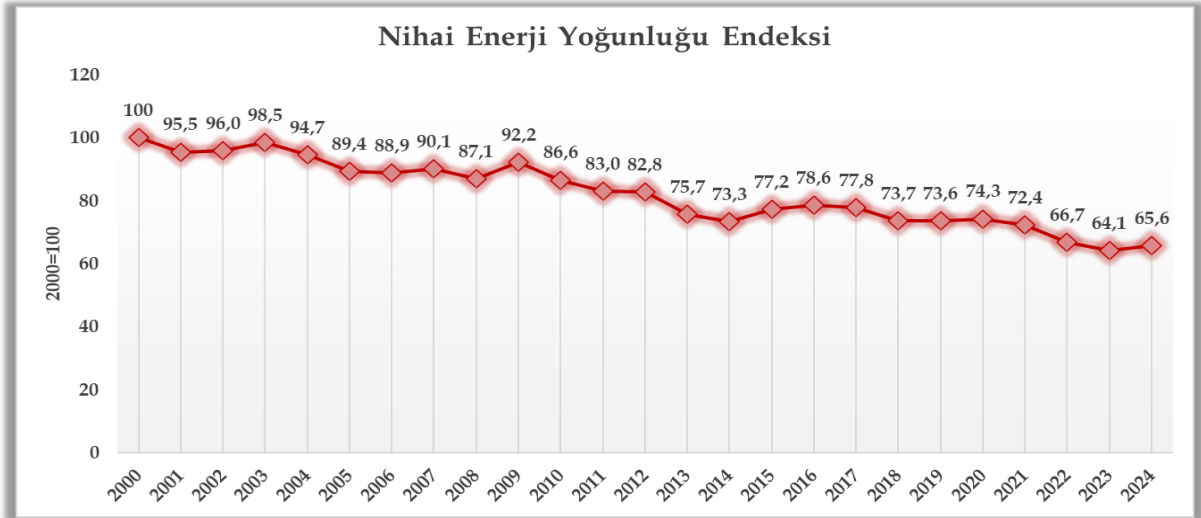
**Dünya verisi 2023 yılına aittir.

Birincil ve Nihai Enerji Yoğunluğu Endeksi

2000-2024 dönemi birincil enerji yoğunluğunda %1,8, nihai enerji yoğunluğunda yıllık ortalama %1,7 ilerleme sağlanmıştır. Birincil ve nihai enerji yoğunluklarındaki değişim Şekil 2-3'te endeks olarak gösterilmektedir.

Şekil 2. Birincil Enerji Yoğunluğu Endeksi (2000-2024)

Şekil 3. Nihai Enerji Yoğunluğu Endeksi (2000-2024)

Açıklama

Revizyon Hakkında: Ulusal Hesaplar Sisteminde uyumlaştırmaya dayalı ana revizyon TÜİK tarafından 01/09/2025 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda GSYH verilerinde yapılan güncellemeyi takiben enerji yoğunlukları ve endeksi verileri geçmişe dönük olarak tekrar hesaplanarak revizyonu sağlanmıştır.

Dünya, OECD ve AB verileri Uluslararası Enerji Ajansı'na (IEA) ait verilerdir.

<https://enerji.gov.tr/bilgi-merkezi-enerji-verimliliği-olcme-degerlendirme>

<https://enerjiverimliliği.enerji.gov.tr/Home/Privacy>

**T.C. ENERJİ VE TABİİ
KAYNAKLAR BAKANLIĞI**

Enerji Verimliliği ve Çevre Dairesi Başkanlığı

Planlama ve Denetim Daire Başkanlığı
Ölçme ve Değerlendirme Grubu

Detaylı bilgi için:

irem.cakir@enerji.gov.tr ; aysedilara.sayimlar@enerji.gov.tr

horuc@enerji.gov.tr ; bduzgun@enerji.gov.tr